WASHINGTON D.C.

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 264. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ГРУДНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 1, 1977 No. 264. VOL. LXXXIV.

БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ УНС ПЕРЕСТУПИЛИ 5 МІЛЬЙОНІВ

Джерзі Сіті. — З Головної Канцелярії УНСоюзу повідомляють, що сума позичок від членів, за які видається боргові зобов'язання та виплачується 8 відсотків річно, переступила 5 мільйонів долярів. В 1977 році сума цих позичок зросла на 2,583,000 дол.

Рівночасно інформується, що Українська Будівля УНСоюзу принесе в цьому році 1,511,000 дол. прибутку з чиншів. Після оплачення коштів вдержання, виплачено вже такі відсотки від затягнених на цю Будівлю позичок: членам — 271,800 дол., УНСоюзові — 241,400 дол. та банкам — 162,115 дол. Банкові позички сплачено до суми 1,195,000 дол.

Боргові зобов'язання дозріють до виплати на день 1-го жовтня 1979-го року і тоді, на бажання власників, вони можуть бути відновлені на нових умовах та на новий протяг часу.

Дальше приймається позички від членів. За інформаціями відносно цих позичок треба звертатися до Головної Канцелярії УНСоюзу.

МГР ІВАН БАЗАРКО

Мгр Іван Базарко був переобраний на члена Головної Управи. Організації Оборони Чотирьох Свобод України, що помилково пропущено у вчорашньому звідомленні про ювілейний з'їзд цієї організації з кінцем минулого тижня в Ню Йорку.

Проф. Яр. Рудницького заанґажовано до Конгресової Бібліотеки

Вашінгтон (Д.К.) — Згідно з повідомленням офіційного Бюлетеня Конгресової Бібліотеки, проф. Ярослава Рудницького з Канади заанґажовано на роки 1977-79 до співпраці в Конгресовій Бібліотеці, в її Відділі Слов'янських і Центрально-Европейських видань. Завданням проф. Рудницького буде опрацювати огляд (сурвей) українки в цій бібліотеці, дати її характеристику й фахову оцінку та поробити рекомендації в справі покращання її стану.

Проф. Рудницький розпочав уже свою працю в Вашінґтоні й продовжуватиме її в інтервалах вільних від інших зайнять, зокрема від своїх поїздок з викладами, чи з виступами на міжнародних конгресах. Як відомо, Конгресова Бібліотека має цінні збірки українських видань, стародруків, періодиків та унікатів.

Огляд проф. Рудницького має вийти окремою книжкою після закінчення його праці в 1979 р.

ВИСТАВКА СКУЛЬПТУР В ТОРОНТІ

Торонто. — Канадсько-Українська Мистецька Фундація інформує, що цієї суботи, 3-го грудня ц. р. в ґалерії цієї Фундації при 2395 Блур Стріт Вест буде відкрита в год. 8-ій вечора оригінальна виставка керамічних скульптур Наталки Гусар. У повідомленні про цю виставку сказано: „Сімнадцять тривимірних концепцій-образів, створених з глини…Сімнадцять настроїв…Сімнадцять переживань дитини іміґрантів на новій землі…Сімнадцять почувань приналежності і не цілковитої приналежності…Сімнадцять виразів українсько - канадської свідомости…" Виставка триватиме до 10-го грудня і буде відкрита щоденно від полудня до год. 6-ої вечора.

Об'єднаний Комітет в Ню Йорку матиме цієї суботи Загальні Збори

Ню Йорк. — в суботу, 3-го грудня ц. р. о год. 2-ій по полудні тут у приміщенні Українського Народного Дому при 2-ій евеню (кімната ч. 22) відбудуться річні Загальні Збори Комітету Об'єднання Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА, у програмі яких передбачено: звітування Керівних Органів Відділу і Комітету Оборони України, обговорення праці на діловий рік 1977-78 та вибір нової Управи. Подинокі референти звітуватимуть також про ті імпрези, які в минулому році були найбільш успішними. Президія КОУАО, яку очолюють: інж. Євген Івашків — голова, пані Леся Гой — секретар і Микола Хоманчук — фінансовий референт, інформує, що право голосу на Загальних Зборах матимуть тільки ті організації і установи, які вплатили членську вкладку до КОУАО, а їхні делегати є платниками Національного Датку до Українського Народного Фонду УККА.

УНСоюз: „Лицем до молоді" на практиці

Український Народний Союз завжди сприяв нашій молоді у науці, у її діяльності. Він не тільки цінив і писав про її осяги, але також і матеріяльно винагороджував тих, що були передовиками. Вже другий рік під ряд УНС відзначає нагородами кращих учнів Української Вищої Школи Церкви Непорочного Зачаття у Гемтремку, Міч. Цього року такі нагороди в сумі 500.00 дол. одержали три градуанти цієї школи.

На фото (зліва): Євген Репета, головний радний УНС, вручає нагороди Христині Флюнт, Романові Вороновичеві та Ірині Коссак. Церемонії приглядається проф. Петро Стасів, директор УВШ.

ЗСА ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ У КАЇРСЬКІЙ ПІДГОТОВЧІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вашінгтон. — Уряд ЗСА після кількаденних нарад вирішив прийняти запрошення єгипетського президента Анвара ель-Садата та взяти участь у конференції в Каїрі, яка мала б підготовити шлях до нового скликання Женевської конференції в справі замирення на Близькому Сході. Хоча Садат вислав запрошення іншим арабським державам, Ізраїлеві, ЗСА і Совєтському Союзові — двом останнім як співпредсідникам Женевської конференції — то покищо тільки Ізраїль і ЗСА погодилися прибути, а більшість арабських країн і Палестинська Визвольна Організація (ПВО) гостро виступили проти цієї нової ініціятиви Садата і заповіли в Лівії „вершинну конференцію", яка має на меті засудити президента Садата „за зраду" і „співпрацю зі сіоністами".

Наради в Каїрі мають розпочатися в суботу, 6-го грудня. Президент Джімі Картер відбув кілька нарад з державним секретарем Сайрусом Венсом і Збігневом Бжезінським, дорадником Білого Дому щодо крайової безпеки, і в понеділок, 27-го листопада, вирішив післати представників ЗСА до Каїра. Секретар Венс відтак повідомив про це рішення совєтського амбасадора у Вашінгтоні Анатолія Добриніна, який заявив, що поінформує свій уряд про цю розмову, додаючи, що очікує рішення Москви щодо участи Совєтського Союзу в каїрській конференції. Хоча коментатори думають, що СССР не пішле своїх представників до Каїра, тобто солідаризуватиметься з такими арабськими державами, як Лівія, Сирія та Ірак, то Сайрус Венс в розмові з А. Добриніним закликав Совєтський Союз „відіграти відповідальну ролю" співпредсідника Женевської конференції і таки взяти участь в каїрській нараді.

В понеділок ще не було відомо хто репрезентуватиме Америку на цих нарадах, але правдоподібно буде ним один або два із заступників державного секретаря, а не сам Венс.

Щодо Ізраїля, то прем'єр Менахем Беґін поінформував, що до Каїра поїдуть Еліяху Бен-Еліссар, директор бюра прем'єра, та Меїр Росенне, правний дорадник ізраїльського міністерства закордонних справ. У промові в парляменті прем'єр Беґін у понеділок, 27-го листопада, закликав арабські країни не бойкотувати каїрських нарад, твердячи, що ці наради — це дальший крок до замирення на Близькому Сході.

У своєму запрошенні на каїрську конференцію президент Садат підкреслює, що ці наради будуть „неформальні" і „тільки підготовчі". Між іншим, запрошення для Ізраїля передав єгипетський амбасадор до Об'єднаних Націй, Ахмед Есмат Абдель Меквід, на руки ізраїльського амбасадора Хаїма Герцоґа. Це перший раз, що амбасадори цих двох країн до ОН розмовляли між собою без посередника.

Президент Картер почне відвідини чужих країн в кінці тижня

Вашінгтон. — Білий Дім інформує, що президент Джімі Картер правдоподібно 28-го або 29-го грудня ц. р. виїде у поїздку по кількох країнах світу, яка спершу мала початися 22-го листопада, але її відложено, бо Президент хотів присвятити всю свою увагу справі схвалення Конгресом його енергетичної програми.

Первісно Президент плянував протягом 12-ох днів відвідати 9 держав на 4-ох континентах світу, але тепер цю поїздку розділять на дві частини, а саме, в грудні і на початку січня відвідає Індію, Іран, Савдійську Арабію, Францію, Польщу і Бельгію, а весною 1978-го року відвідає Венесуелю, Бразилію та Ніґерію.

Речник Білого Дому поінформував, що Президент думає, що спільна комісія обох Палат Конгресу схвалить компромісовий законопроєкт щодо енергетичних справ ще перед Різдвом і тому він зможе кільна днів після Різдва розпочати першу частину своєї закордонної поїздки.

В жовтні ЗСА мали рекордовий дефіцит в закордонній торгівлі

Вашінгтон. — Протягом жовтня імпорти до ЗСА перевищували експорти на 3.1 більйона долярів, що становить найвищий досі місячний дефіцит в американській закордонній торгівлі. Головним спричинником такого високого дефіциту був довготривалий страйк портових вантажників на східньому побережжі ЗСА і в портах Мехіканської затоки. Крім того, Америка продовжує імпортувати велику кількість нафтової ропи з Венесуелі та держав Близького Сходу, що спричинює надмірний відплив долярів із ЗСА.

Страйк портових вантажників довів до зменшення вартости доляра на міжнародних ринках, як теж спричинив значне зменшення у вартості цінних паперів на нюйоркській біржі.

Речник Департаменту торгівлі, однак, заявив, що ситуація поліпшиться в недалекому майбутньому, бо страйк портових робітників вже закінчився і вони на днях мають голосувати в справі схвалення нового контракту.

Український Культурний Осередок в Лос Анджелесі заповідає збори

Лос Анджелес. — Управа Українського Культурного Осередку в цій метрополії на західньому побережжі ЗСА повідомляє, що звичайні піврічні збори членства відбудуться в неділю, 4-го грудня, в год. 2-ій по полудні в приміщенні Осередку. Обширний звіт про працю Осередку і його членів, особливо в обороні прав людини та українських політв'язнів в СССР, подасть голова Осередку Григорій Назарк. Осередок зробив ряд інтервенцій в сенаторів Кренстона і Гаякави та в Державному департаменті ЗСА в обороні Миколи Руденка, Олекси Тихого та інших українських політв'язнів. Пляни дальшої акції будуть рівнож обговорені під час нарад.

Міжнародна Амнестія опублікувала список ув'язнених лікарів і медичних працівників

Лондон, Англія. — Ассошіейтед Пресс інформує, що Міжнародна Амнестія, яка займається допомогою політичним в'язням, опублікувала в понеділок, 28-го листопада ц. р. список з 92-ма прізвищами лікарів і медичних працівників, які були заарештовані і перебувають у в'язницях чи психіятричних заведеннях у 25-ох країнах світу, а саме: Арґентині, Бразилії, Болгарії, Камеруні, Чілє, Єгипті, Східній Німеччині, Індонезії, Ізраїлі, Марокко, Малі, Параґваї, Родезії, Румунії, Сінгапурі, Сомалі, Південній Африці, Совєтському Союзі, Сирії, Тайвані, Тайланді, Тунізії, Уруґваю, В'єтнамі і Юґославії. Якщо йдеться про Совєтський Союз, то на списку Міжнародної Амнестії знаходиться 11 прізвищ лікарів і медичних робітників: Джалят Магдасарович Айрапетов, Аридас Чеченавічюс (студент), Лілія Андріївна Фурман (ляборантка), д-р Симон Глузман, Файна Нікіфоровна Комарова (медсестра), д-р Михайло Ковтуненко, д-р Марк Нашпіц, Любов Настусенко (медсестра), д-р Микола Плахотнюк, Іван Степанович Сук (дектор Донецького Медичного інституту) і Шарунас Зукаускас (студент медицини).

В інформації Міжнародної Амнестії подається, що багато лікарів і медичних працівників сидять у в'язницях без засуду, деякі страждають від хвороб і побиття. Міжнародна Амнестія апелює до лікарів і медичного персоналу в усьому світі працювати в напрямі звільнення колеґ і облегшення їхньої долі.

Американські адвокати в обороні Руденка, Тихого та Сергієнка

Ню Йорк (Комітет оборони радянських політичних в'язнів). — В понеділок, 28 листопада ц. р., під час сесії Міжнародних Сахаровських Переслухань, присвячених леґальній обороні політичних в'язнів, два американські адвокати виступали в обороні українських політичних в'язнів.

Цьогорічні Сахаровські переслухання відбуваються в Римі під спонзорством спеціяльного комітету, створеного для цієї цілі. Переслухання почалися 24 листопада і закінчилися 28-го.

Перше виступав відомий американський адвокат, колишній голова Американської Ліґи для цивільних прав (АСЛЮ) Мелвин Вулф. Вулф поїхав до Риму на прохання колишнього генерального прокурора ЗСА Рамзі Кларка, щоб виступити в обороні його клієнтів, Миколи Руденка і Олексія Тихого. Сахаровський комітет був запросив Кларка, але тому що Кларк не мав змоги поїхати, він попросив Вулфа.

Вулф боронив Руденка і Тихого на підставі їхньої приналежности до Української громадської групи для сприяння виконання Гельсінкських угод — зовсім леґальної групи. Він привіз з собою документи Української групи та англійський переклад скороченого запису суду над Руденком і Тихим. Усі документи будуть надруковані Сахаровським комітетом.

Разом з Вулфом поїхав до Риму Буртон Голл, другий американський професійний адвокат, який захищає Олександра Сергієнка, який тепер знаходиться в концтаборі в Мордовії. Голл раніше цього року їздив до Києва, де зустрічався з матір'ю Сергієнка, Оксаною Мешко. Під час цієї зустрічі КҐБісти прийшли до помешкання Мешко та вивели Голла. Наступного дня він був „видворений" з України.

Обох адвокатів заанґажував Комітет оборони радянських політичних в'язнів.

Франція викинула дальших 18 совєтських агентів

Париж. — Згідно з інформацією французької газети „Парі Матч", французький уряд викинув з країни 18 дальших агентів КҐБ, які, перебуваючи у Франції в характері „дипломатів" і торговельних посередників, займалися шпигунством і анґажували для цієї праці французьких громадян. Список совєтських агентів передали урядові поліційні чинники Франції, які раніше переслухали п'ятьох заарештованих французів, що були звербовані совєтами на службу совєтської розвідки. На прохання Москви, французи не розголошували цієї, вже третьої з черги, шпигунської афери, щоб не „пошкодити" політиці детанту і французько-совєтській співпраці.

Виставка Любослава Гуцалюка зацікавила численну публіку

Ню Йорк (Л.К.). — З рамени Об'єднання Українських Мистців в Америці у неділю, 27-го листопада ц.р., тут в год. 1-ій по пол., у новій елеґантній Ґалерії ОМУА в домі Українського Визвольного Фронту при 136 2-га евеню, відбулося відкриття виставки мистецьких праць відомого маляра Любослава Гуцалюка. Виставку відкрив голова ОМУА скульптор Михайло Черешньовський, який, привітавши з черговою виставкою Любослава Гуцалюка, підкреслив великий вклад праці також маляра Богдана Савчука і скульптора Ореста Поклади при відремонтуванні Ґалерії. Відтак М. Черешньовський попросив до слова Любослава Гуцалюка, який пояснив присутнім свій перехід до картин малого формату, заявляючи, що хоча радше любить працювати над великими полотнами, але для самодисципліни він вирішив малювати образи малого формату, як також для самодисципліни викинув із своєї малярської палети деякі кольори, щоб не давати всіх барв веселки".

На виставці можна було побачити 36 олій малого формату, мальованих переважно в 1977-му році, які здебільша віддзеркалюювали враження мистця з його подорожі по Франції. Тематикою його мистецьким працям послужили: натюрморти, квіти, пейзажі, а на них — дерева, будівлі, села, міста, вітрильники, та один портрет. На картинах — переважно кольори від найяснішого-соняшного відтінку до густо помаранчевих та гаряче-коралевих барв, поміж якими часдочасу замітні чорні чи зелені мазки пензля.

Не зважаючи на великий холод, праці цього небуденного маляра прийшли оглянути 250 осіб, не тільки мешканців метрополії, але й довколишніх міст. Виставка, яка триватиме до 4-го грудня, в будні дні буде відкрита від год. 6-8-ої вечора, а в суботи і неділі від 1-ої до 8-ої вечора.

СОВЄТСЬКІ ДИСИДЕНТИ ХВАЛЯТЬ ЗСА, КРИТИКУЮТЬ ІНШИХ ЗА НЕРІШУЧУ ПОСТАВУ В ОБОРОНІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Москва. — Пресове агентство ЮПІ інформує, що група совєтських дисидентів опублікувала і розповсюдила в понеділок, 28-го листопада ц. р., 6-сторінковий документ, у якому обвинувачується цілий ряд західніх держав за нерішучу й недостатню поставу в обороні прав людини на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Белграді. Велика Британія, Франція і Західня Німеччина були поставлені за приклад сумнівної поведінки в Белграді, бо вони в себе дома говорять про оборону людських прав в багатьох країнах світу, але їхні делегати не підносять тієї справи на форумі Белградської Конференції, побоюючись, що їхня відкрита постава пошкодить політиці детанту. Дисидентська група нагляду за виконанням Гельсінкської угоди в Совєтському Союзі з похвалою і признанням висловилась на адресу таких держав, як З'єднані Стейти Америки, Голляндія, Данія, Норвеґія, Швеція і Бельгія, які систематично, на пленарних сесіях і закритих нарадах Европейської Конференції, повертаються до справи людських прав та інших справ „третього кошика" Гельсінкської угоди. В документі дисидентів висловлюється також признання і подяка для президента Джімі Картера за розголос обороні прав людини у цілому світі і за включення цієї справи до американської закордонної політики. Але, як говориться у звернені, „європейські країни Заходу ще досі не зайняли рішучої постави і тому справа оборони людини не обговорювалась у Белграді у повній ширині". „Консеквенції будуть катастрофальними для людства, — говорять совєтські дисиденти, — якщо західні держави задля атмосфери Конференції толеруватимуть совєтську поставу".

Академік Андрей Сахаров, якого вважають „батьком" дисидентського руху в СССР, заявив західним кореспондентам, що документ опубліковано тому, що Европейська Конференція знаходиться тепер на „важливому етапі праці" і справа оборони людських прав в СССР та інших комуністичних країнах може увійти в рішучу стадію обговорення. Сахаров, разом з іншими п'ятьма членами Комітету нагляду за виконанням Гельсінкської угоди і трьома членами Комітету для поборення застосування психіятрії для політичних цілей, підписав згадане звернення. КҐБ досі заарештувало 14 членів групи нагляду, що викликало голосні протести на Заході, включно з інтервенцією членів законодавчих палат ЗСА. В Римі, де якраз в понеділок, 28-го листопада, закінчилось переслухання Комітету ім. А. Сахарова, яке тривало 4 дні, численні свідки обвинувачували Совєтський Союз й інші комуністичні режими у Східній Европі за порушення Гельсінкської угоди і непошанування прав людини. В окремому зверненні Комітету закликається лікарів-психіятрів в усьому світі вжити своїх впливів, щоб припинити висилку політичних дисидентів в Совєтському Союзі до психіятричних заведень. На переслуханні виступали 40 свідків із Східньої Европи, а комісія суддів переглянула 60 ізнань, які стверджують безсумнівне порушення прав людини комуністичними державами.

Українці візьмуть участь у Різдвяному Фестивалі

Ню Йорк. — Від суботи, 26-го листопада, до початку січня наступного року тут в приміщеннях "Hall of Science" у Флашінґ Медов парку при 48-ій евеню і 111 вулиці проходитиме „Різдвяний Фестиваль", в якому братимуть участь українці та інші етнічні групи нюйоркської метрополії.

Відкриття Фестивалю — буде цієї суботи в 10-ій год. ранку, а відтак можна буде оглядати виставки і виступи різних етнічних груп в таких днях і годинах: від середи до п'ятниці — 10-та рано до 4-ої по пол., в суботи — від 10-ої до 5-ої, а в неділі від 11-ої год. ранку до 5-ої по пол.

У залі фестивалю буде одна велика різдвяна ялинка, а крім того всі етнічні групи матимуть свої власні ялинки, прикрашені своїми оздобами. Українська група, замість ялинки, матиме нашого традиційного „дідуха".

Під час цілого Фестивалю, тобто від цієї суботи, аж до початку січня, відвідувачі матимуть нагоду оглядати українську виставку, зв'язану з нашими різдвяними звичаями, а в неділю, 4-го грудня, від 1-ої до 5-ої год. буде „Український день". В той день виступатиме дитячий хор „Молода Думка", Школа кобзарського мистецтва ім. Костя Місевича під диригентурою о. Сергія Кіндзєравого-Пастухова та Українські Танцюристи з Асторії під проводом Олени Оприско.

Виставку з українськими різдвяними звичаями підготовила Пластова Станиця в Ню Йорку, зокрема займалася підготовкою пл. сен. Оксана Кузишин і з рамени Пластоприяту — Ляриса Заклинська-Томашеллі.

Координатором української участи в цьому „Різдвяному Фестивалі" є Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Відділ УККА Великого Ню Йорку.

Тома Й. Линч обраний на голову Ради Директорів Менор Джуніор коледжу

Тома Й. Линч, обраний на голову Ради Директорів Сенор Джуніор Коледжу у Дженкінтавні. В минулому пан Линч був заступником Ради.

Заслужений заступник президента, керівник Торговельного відділу Індастріял Валлей Бенк енд Траст Компані, п. Линч має ступінь бакаляра з Лясаль коледжу і диплом вищої школи на Ратґерському університеті. Додатково продовжував вищі студії на Пенсильвенському та Темпел університетах.

Т. Й. Линч є президентом Бенк Маркетінґ Ассосієйшен, Пенн Джер Дел Чаптер, і також членом Ради Філядельфія Конвеншен енд Турист Бюро, членом президентської дорадчої Ради Лясаль коледжу, Юніон Ліґ оф Філядельфія, і Амерікен Менаджмент Ассосієйшен та інші.

Він і його родина живуть у Блю Вел, Пенсильвенія.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В ім'я правди...

В понеділок, 28-го листопада ц.р., численні пресові агенства повідомили, що Блаженніший Патріярх Йосиф Сліпий, первоієрарх Помісної Української Католицької Церкви, виступаючи в неділю, 27-го листопада, на другому Міжнародному переслухуванні Комітету ім. академіка Андрея Сахарова в Римі, знову, як раніше на Синоді Єпископів, підніс на повну ширину справу переслідування і мучеництва УКЦеркви, яке він порівняв до мучеництва перших християн за часів Нерона. ,,Усі наші єпископи, крім мене, загинули мученичою смертю у в'язницях на вигнанні", — заявив керівникам, гостям і численним кореспондентам цієї імпрези Патріярх Йосиф, вказуючи також на свої власні фізичні рани на тілі, нанесені йому комуно-московськими терористами, від яких Блаженніший страждає й по сьогоднішній день.

Уже сама поява маєстатичної постатті українського Патріярха викликала, як інформують агенства, неабияке враження на приявних, а його добре обґрунтований виступ, із поданням численних цифрових даних про нищення Української Католицької Церкви і про її насильне прилучення в 1946 році до Руської Православної Церкви та знищення 1,500 священиків, сотні тисяч вірних, зруйнування 3,040 парохій і 4,195 церков і каплиць, заставив навіть атеїстів поклонитись і висловити пошану цьому, як говорив у своїй оцінці Патріярха Йосифа аргентинський єпископ Бонамін, ,,свідкові християнської вірности правді у сторіччі страшних зрад", який ввесь час підносить свій могутній голос в обороні мовчазної Церкви в царстві сатани.

Бажаючи договоритись з Москвою за всяку ціну, Захід, включно з Ватиканом, не присвячують мученицьким Церквам в комуно-московському царстві стільки уваги, скільки ці Церкви заслуговують і потребують. Що більше, деякі країни вільного світу і церковні чинники йдуть навіть на такі поступки Москві, які шкодять їхнім державним інтересам, наприклад, поступки доктринальні, тобто визнання існування комуністичної ідеології і атеїзму. Нічого дивного, що зворушливий виступ Блаженнішого Патріярха на Єпископському Соборі й тепер на переслуханні Комітету Сахарова не мав такого широкого розголосу, на який він заслуговував. Покищо у світі триває, з меншим чи більшим успіхом, політика детанту, йдуть намагання підтримувати політику міжнародних кампаній Москви і совєтської пропаганди ,,миру" і тому голоси в ім'я Правди, в ім'я оборони релігійних і національних ідеалів, не знаходять широкого відгуку. Але ситуація може зміниться кожної хвилини, а тоді голоси страдників пронесуться над світом широким відгомоном.

Деяку зміну на краще у цьому відношенні можна завважити у виступі колишнього в'язня совєтських психіятричних заведень, атеїста і марксиста з переконання, Леоніда Плюща, який, виступаючи на цьому ж Римському переслуханні заявляв, що дисиденти в СССР, а в Україні зокрема, підтримують право українців-католиків й інших вірних на існування і свобідний розвиток. Він говорив також про ,,спільну мету боротьби за гідне життя людини". Подібних голосів можна віднотувати більше і то в усіх верствах церковного і світського життя.

Старання нашого Патріярха й інших Владик, зусилля Блаженнішого Владики Мстислава та Проводу наших Євангельсько-Баптистських Церков вимагають і заслуговують на всебічну нашу моральну і матеріяльну підтримку.

Конечна допомога

Протягом останніх кількох тижнів уряд Тайланду, куди прибуває велика кількість втікачів з таких комуністичних країн, як В'єтнам, Ляос і Камбоджа, почав відмовляти тим втікачам притулку, твердячи, що не може приймати такого великого числа втікачів. Дійшло до того, що деяких в'єтнамців, які втекли з тієї комуністичної країни човнами, тайландської власті змусили покинути портові міста, часами силою завертаючи ці човни на відкрите море.

Американський уряд повинен поробити відповідні заходи, щоб переконати тайландський уряд таки прийняти частину втікачів від комуністичного терору. Самозрозуміло, що Тайланд не спроможний дати притулок всім втікачам і тому інші країни, зокрема самі ЗСА, повинні допомогти в розв'язці цієї проблеми і прийняти відповідну частину цих нових жертв комуністичного терору в своїх країнах.

У першій половині 1975-го року, коли комуністи окупували Південний В'єтнам, Камбоджу і Ляос, американський уряд і нарід доказали свою жертвенність і гуманність тим, що федеральний уряд допоміг біля 145,000 втікачам з цих трьох азійських країн дістатися на волю, а відтак урядові чинники, приватні американські організації і багато американських громадян допомогли великій більшості тих втікачів поселитися в ЗСА та дістати працю, мешкання і т.п. Також в першій половині цього року американський уряд дозволив додатковим 15,000 втікачів з тих трьох країн Індокитаю прибути до ЗСА.

Під сучасну пору американський нарід має ще одну нагоду доказати свою жертвенність і гуманність відносно втікачів із згаданих трьох комуністичних держав. Однак, значна кількість членів Конґресу противиться приїздові нових втікачів з Індокитаю, мотивуючи свою опозицію тим, що, мовляв, переселення додаткових в'єтнамців, ляосців і камбожців до ЗСА потягне за собою великі кошти і що ті втікачі позбавлять затруднення американців. Проте, твердження цих законодавців непереконливі. Більше ніж половина із тих втікачів — це діти, які не будуть конкурувати з американськими громадянами щодо праці, а крім того, нові іміґранти були б розселені по цілій країні і тому їхній приплив не спричинив би економічних труднощів якійсь даній частині Америки, чи країні як такій.

В додатку, противники приїзду нових втікачів з Індокитаю чомусь не звертають уваги на факт, що кожного року до ЗСА прибуває на постійне поселення біля 300,000 нових іміґрантів, а нових втікачів з Індокитаю було б тільки кільканадцять тисяч. Варта також пригадати, що в 1950-их роках ЗСА прийняли біля 50,000 мадярів і коло 700,000 кубинців, які втекли від комуністичних режимів у своїх країнах, а після Другої світової війни Америка дозволила понад 400,000 втікачам із Совєтського Союзу та інших комуністичних країн Східньої Европи поселитися в цій країні. ЗСА тепер не можуть закрити дверей перед найновішими втікачами від комуністичного терору, спеціяльно тому, що ЗСА в минулому допомагали в'єтнамцям, ляосцям і камбожцям протиставитися комуністичній агресії.

Зобов'язання Америки прийняти цих найновіших втікачів з Індокитаю можна найкраще охопити словами Джорджа Міні, лідера американського робітничого руху, який ще весною 1975-го року сказав: ,,ЗСА мають моральне зобов'язання, від якого не можуть втекти. Ми є народом іміґрантів. Відкидаючи їх, ми заперечували б нашу спадщину та історію цієї країни, як прибіжища для

Степан Ю. Процюк

ЗНАЧНИЙ КРОК ВПЕРЕД

У нашій роботі, спрямованій на вияснення чужинцям сучасного стану України та її прероґатив у геополітичній картині світу, ми чи не найчастіше зустрічаємось із питаннями, пов'язаними з проблемами економіки України, її економічного потенціялу. Це зовсім не дивно, коли зважити факт, що якраз економіка країни відограє рішальну ролю у всіх площинах міжнародних стосунків, вона просто визначає сьогодні місце та вагу країни на карті світу.

Бажаючи правильно інформувати чужинецькі наукові круги, українські дослідники натрапляли ще доволі недавно на значні труднощі через брак відносної серйозної англомовної літератури. На переломі 50-их та 60-их рр. єдиними книгами цього сектора були праця проф. К. Кононенка: Ukraine and Russia (The Marquette U-ty Press, 1958) та праця проф. З. Л. Мельника: Soviet Capital Formation, Ukraine 1928-1932 (Ukr. U-ty, Munich, 1965; до речі, обі праці покривали власне лише довоєнні роки). і ще частково праця проф. Я. Білінського: The Second Soviet Republic, Ukraine after World War II (Rutgers U-ty Press, 1964). Поправу приносять лише 70-ті роки, в яких починають появлятись книги, які являються результатом багаторічних студій та досвіду українських дослідників-економістів, що працюють уже на північно-американському континенті. Ми не будемо тут перелічувати всіх отих книг, це в першу чергу монографії проф. В. Н. Бандери, проф. І. С. Коропецького, колективні збірники, зредаговані цими ж ученими, а також проф. В. С. Голубничим, проф. З. Л. Мельником, проф. П. Потічним. Найновішу ланку в ланцюзі цих публікацій становить книга: The Ukraine within the USSR, An Economic Balance Sheet (Praeger, 1977, 316 p.), відредаґована проф. І. С. Коропецьким.

Це надзвичайно цінне видання, бо воно доводить дослідження економіки України до останніх років і показує чужинецькому (але і нашому, українському) читачеві стан в УРСР на сучасному етапі. Книга-збірник базується в основному на матеріялах доповідей, виголошених на конференції, присвяченій економіці України, що відбулася в Гарвардському університеті 26 та 27 вересня 1975 р. Поряд з численними українськими ученими, в конференції приймали участь також американські (і англійські) вчені, і це становить доказ того, що інтерес до українських справ виріс в ЗСА дуже помітно. Уже те, що прийняв участь в конференції (і написав передмову до збірника) такий відомий учений як А. Берґсон, чи наприклад П. Вайлс, Г. С. Левін, Г. Гантер і ряд інших, говорить багато в нашу користь. Серед учасників конференції та авторів статтей збірника знаходимо далі американських дослідників, що вже раніше друкували праці з проблематики української економіки, таких як Л. Дінес, Ф. Д. Гвайтгавз, Ґ. Е. Шроедер, а також нові прізвища, як от С. Кон, К. Цум-Бруннен, Дж. В. Ґілюля, Д. В. Бронсон.

Матеріяли збірника охоплюють ряд головних проблем економіки України, в черговому порядку вилічуємо найважливіші: економічні прероґативи України, показники росту її економіки, споживання та прибутки населення, промислове забруднення вод в Україні, питання робочої сили, зокрема питання перманентних міґрацій населення, наявність мінеральних та енерґетичних ресурсів, вхідно-вихідні балянси народного господарства, закордонна та міжреспубліканська торгівля та порушення платіжних балянсів, аномалії фінансової політики в УРСР та фінансових стосунків між Києвом та Москвою. Уже цей короткий перелік заторкнених проблем говорить про виключну вартість збірника. У наших загальних статтях ми надто часто козиряємо покажчиками, які для економічної аналізи не є суттєвими, наприклад говоримо про експорт (насильний) вугілля, манґанової руди, залізної руди, харчових продуктів в Росію, чи в країни т. зв. РЕВ-у (сателітні держави). По суті самий експорт не є тут явищем злим чи небажаним, головне лихо заключається в тому, що фінансові користі з цих експортів має не Україна, а Москва. Величезні капітали, зреалізовані зусиллями народного господарства України, ,,переливаються" безконтрольно на імперські проєкти Москви (зброєння, демпінґ, розбудова Сибіру), а Київ мусить задовольнятись залишками, фраґментарним та окроєним допливом капіталу. Також населення України, зокрема українського села, використовується жорстоко як дешеву робочу силу, його ж прибутки та забезпечення товарами, як показано у книзі, є гіршими як населення Росії; на добавок і гігієнічні умови життя погіршились (забруднення довкілля).

Великою заслугою редактора Збірника та авторів окремих розділів є якраз те, що вони поклали наголос на неправильностях та злодійствах бюджетних, торговельних та між-міністерських розрахунків між Києвом та Москвою, себто на факторі, який ясно і чітко промовляє до економістів-дослідників Заходу, та відповідає прийомам їх економічної аналізи.

Книга The Ukraine within the USSR — An Economic Balance Sheet повинна стати настольною книгою всіх тих, хто серйозно цікавиться станом народного господарства України сьогодні, а насамперед тих, що працюють із чужинцями та бажають їм дати актуальну і правдиву інформацію про стан в Україні.

І. Вовчук

ПРАРОДИТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКОГО ТЕРОРИЗМУ

II

За ,,санітарією" проголошеного терору будувався ленінсько-сталінський соціялізм в одній державі, не припинилась терористична санітарія в будові ,,розвиненого соціялізму'', як називають його за брежньовського владування. Відповідно до обставин мінялися форми ленінської санітарії, модифікуючи терор. Імперське судівництво СССР, до якого іноді апелює Західній світ, обороняючи права людини, узаконило ленінську санітарію. ,,Суд, - твердив Ленін, - не повинен усувати терору, а забезпечити і узаконити його принципово, ясно, без фальші і без прикрас''. В соту річницю уродин Леніна ОН, що покликана забезпечити мир у світі, проголосила прародителя сучасного політичного терориэму ,,великим гуманістом''. Може тому й байдужа ОН — світова органі зація до хаотизації европейських країн сучасним терором.

На київських урочистостях в 60-ліття большевицької перемоги московський намісник на Україні, перший секретар ЦК КПУ В. Щербицький згадав, що в Києві готують чергову показуху для відзначення 25 грудня ц. р. 60-ліття проголошення большевиками ,,незалежности УССР'', у війні проти УНР. В час війни проти української нації, яка не хотіла визнати накиненої Москвою державної влади, В. Ленін велів розгорнути масовий терор проти непокірних. Дев'ятого серпня 1918 року він посилає телеграму Є. Бош, членові Харківського большевицького уряду УССР, в якій наказує: ,,Необхідно організувати посилену оборону з дібраних надійних людей, провести безпощадний масовий терор проти кулаків, попів і білогвардійців, сумнівних закинути в концентраційні табори поза містом. Експедиції дайте хід. Телеграфуйте виконання''.

Того ж дня подібну телеграму вислано до Ради в Нижньому Новгороді, вимагаючи масового терору, бо за відомостями в Центрі, там передбачалося повстання. Всенародний терор запроваджений Леніном у війні проти України й інших національних республік, допомагав большевикам відновити імперію під назвою СССР. ,,Немає пощади тим, хто перешкоджає будові соціялізму, пробує вернути велике ,,Совєтське Отечество'' в ненависне капіталістичне рабство'' — писала ,,Правда'' тоді, підсилюючи большевицький терор.

За наших часів терористи викрадають закладників, за яких вимагають викупу грішми і ставлять вимоги перед урядом. А як ,,очищали землю російську від комах'', то армійці з багнетами півночі брали в селах закладників, а на селян накладали контрибуцію, загрожуючи розстрілом їх за невиконання. У війні проти національного селянства в терористичній повіні винесено мільйонів п'ятнадцять у сибірську вічну мерзлоту, яка всмоктала їх. А до того понад шість мільйонів виморено в голодовій облозі України. В гучних урочистостях 60-ліття большевицького владування посилено наголошують, що жовтень започаткував нову добу в історії. Промовчується, що в тій добі, під впливом ненависницької філософії клясової боротьби, розквів і сучасний тероризм.

При підтримці т. зв. лівих радикальних сил він поширився в европейських країнах. І скільки б в Москві не відпекувались від західніх екстремістів, західній тероризм породжений большевизмом, хоч останній теоретично і відпекується від терору. Залякуючи і без того літеплу европейську політику з її безхребетністю, терор улегшує большевицькі пляни фінляндизації Европи. Національною силою, що ще активно протиставиться тій політиці, є Західня Німеччина. Тому треба її паралізувати і в тому пляні чималу послугу робить тероризм, що набув такого поширення у ФРН.

Багато німців, які біля тридцяти років тому повернулись з совєтського полону, а в першу чергу ті, що займають урядові становища, одержали протягом біжучого року шантажуючі листи, з такою фразою: ,,В 1974 році ви добровільно зобов'язалися конспіративно співпрацювати з органами державної безпеки Совєтського Союзу, яке й здійснювали в інтересах совєтського й німецького народів до вашого звільнення з полону в 1949 році''. В листі говориться, що уряд Західньої Німеччини веде політику фашизації й мілітаризації країни, ставлячи під загрозу мир і безпеку всієї Европи, тому КҐБ хоче поновити попередню працю в інтересах совєтського й німецького народів. Підкресливши, що підписка, дана 1974 року, безтермінова, в листі пропонується прибути на зустріч з своїм ,,кумом'' до Східнього Берліну, на подану в листі адресу.

(Продовження буде)

Любомир Калинич

НЕБУДЕННИЙ ЕПІЗОД У ФЛЬОРЕНЦІЇ

Кілька тижнів тому, бувши з моєю мамою у Австрії та Італії, не можна було поминути цікавої Фльоренції, центру мистецької культури середньовіччя, улюбленого міста генія Мікель Анджеля-Анджельо, де він прожив найбільшу частину свого творчого життя і де він з іншими геніями цієї ,,золотої доби мистецтва'' творив ,,чуда'' скульптури, архітектури та образотворчого мистецтва.

Про мистецтво самої Фльоренції можна б писати не статтю, але томи книжок. У цьому короткому дописі не маю на увазі писати про фльорентійське мистецтво, але хочу поділитись з читачами одним небуденним пережиттям.

Останнього дня нашого побуту у Фльоренції наша господиня італійка, де ми мешкали, викликала для нас біля 11-ої перед обідом таксівку, і ми поїхали до ,,Ґалерія дель Академія'', щоб побачити знаменного Давида Мікель-Анджельо та інші мистецькі скарби цього музею. Висівши з таксівки біля будинку Академії-Музею, яке ж було моє здивування, а впарі з тим перестрах, коли я запримітив, що у таксівці, яка вже від'їхала, я забув своє ,,портфолійо'' з усіма документами, себто, двома пашпортами, двома квитками ,,раунд-трип''-у літаком до Америки, 700.00 американських долярів, ба — навіть квитки на поворотну дорогу залізницею до Риму, де то ми фактично ,,постійно'' у Італії перебували. Боже, до цієї пори я не знав, що зі страху можна зіпріти... Здав собі справу, що опинивсь як ,,Адам'', тільки не в раю, але у невеличкому містечку чужої країни, якої то країни мови навіть не знаю, без документів, без грошей. Це був четвер, а за два дні, себто у суботу, ждатиме на нас літак чартер ,,Капітоль'', яким у призначений день мусимо вертатись до ЗСА, бо в іншому випадку треба буде доплатити за полет додатково біля 800 долярів. Питання: як дістанусь до Риму без грошей, чи повірять мені, що я є власником загублених квитків на літак, а найголовніше, без пашпортів не впустять нас до ЗСА. При цьому всьому досадою переповнилось моє серце, що привіз сюди зі собою старшу маму для приємности, так би мовити, а не на такі ,,тортурні'' переживання.

Що робити? На велике щастя, маю у кишені сім долярів і п'ятдесят центів. Довідуюсь, що є у Фльоренції американський консулят. Беремо таксівку і за дорогі, мов золото, для мене тепер два американські доляри доїжджаємо до консуляту. Тут перед дверима побачили ми велике фото усміхненого Джіммі Картера, і я відчув гейби полегшу на душі, що є громадянином сильної держави. Стукаю у великі, мабуть старинні, різьблені дерев'яні двері (дзвінка чомусь не міг найти). Їх відкрив портьєр італієць каже, що тому, що це год. 1:30, тепер обід, і нікого немає у консуляті, бо це ,,сієста'' (видно, що американці в Европі також привикли обідною порою відпочивати. Прийдуть щойно за півгодини. Виглядало також, що він не хотів нам дозволити увійти до будинку. Я йому сказав, що я американський громадянин, маю наглу справу, зловивши маму за руку, майже силою силою ,,вдерся'' до нутра будинку, сказавши, що буду ждати. Кожна хвилина ждання перемінювалась в тортури... Десять хвилин після другої прийшов урядовець, також італієць, з групою американців-туристів. Один високий американець середнього віку, довідавшись про мій випадок, ,,потішив'' мене, що в Італії, якщо щось пропаде, то вже ніколи не найдеться. Казав, що два роки тому мав подібний випадок. Італієць урядовець консуляту поставився до мене надзвичайно привітно, усіх інших перепросив, бо хоче наперед полагодити мою справу. В першій мірі телефонує до нашої господині італійки, де ми мешкали і яка викликала таксівку для нас. Довідавшись від неї назву компанії, до якої належала наша таксівка, сконтактувавсь з цією компанією. За деякий час компанія знала вже, що таксівка ч. 8 о год. 11:05 підібрала нас з даної адреси і знали також прізвище таксівкаря. Мені стало дещо легше ,,на душі'', але що буде далі? У цей сам час таксівкова компанія старалась сконтактуватись з цим таксівкарем, але не могли, бо після другої год. у Італії також ще ,,сієста'', і він мабуть десь у ресторані відпочиває, попиваючи італійське вино. Заки таксівкова компанія сконтактується з цим таксівкарем, то привітний урядовець амбасади, куртуазійно потішаючи мене, що, мовляв, ,,можливо все буде в порядку'', дав мені виповнювати аплікації на нові пашпорти ,,на всякий випадок — щоб Вам не нудилось''... На мій запит, чи можливим буде отримати нові пашпорти до двох днів, себто перед відлетом нашого чартер-літака, отримав я негативну відповідь, що така процедура триває найменше чотири дні.

Виповнюючи аплікації, моя розбурхана ,,архітектурна фантазія'' витворювала прерізні образи пасажирів мого таксівкаря, як то вони, знайшовши нещасливе портфолійо, висідають з таксівки з моїм портфолійо та з усміхом на

(Закінчення на ст. 3-ій)

ВИСТАВКА ПЕТРА АНДРУСЕВА — КУЛЬТУРНА ПОДІЯ

Репортаж Леоніда Полтави

III

Такі картини, як ,,Торгова княжа пристань у Києві'' (власність УФККооперативи ,,Самопоміч'' у Ню Йорку — туди треба було б приводити на екскурсію дітей із шкіл українознавства), або ,,Княжий пир'', — говорив проф. Петро Мегик, — вимагали кількох років підготовної праці по бібліотеках, розмов із сл. п. проф. Повстенком, архітектом у Вашінґтоні, мандрівок до Ню Йорку в розшуках історичної літератури.

,,Всі прояви в мистецтві важливі і вартісні, — сказав доповідач, лише передумовою їх є велике вміння. Для мистця — софістика може бути незрозумілим зацікавленням історичними темами (американське образотворче мистецтво фактично викинуло історичну тематику ,,на смітник'' — на свою голову, — Л. П.), але погана справа, якщо ніхто не пробує їх у мистецтві порушувати. Тут, власне, лежить велика вартість творчости Андрусева'', — сказав проф. Петро Мегик, закликаючи українську спільноту на волі репродукувати і набувати масово кольорові репродукції картин Ювілята, бо вони утверджують нас самих, як людей свого народу і своєї національної культури. Висловивши подяку УЛТПАмерики, Відділові у Філядельфії, який зреалізував цю виставку, проф. П. Мегик побажав дальших ,,великих духових і фізичних сил професорові Андрусеву для виконання багатьох нових мистецьких творів, щоб ніякі нівеляційні сили в Україні не змогли затерти духових вартостей українського мистецтва в минулому, сучасному і майбутньому''.

Від імені дирекції Українського Ін-ту Америки в Ню Йорку мистця і зібраних привітав кол. прем'єр Карпатської України п. Юліян Ревай, зазначивши, що в УІА проф. П. Андрусів виконує обов'язки голови Мистецької Комісії. Прем'єр Юліян Ревай згадав про велику працю Ювілята, як графіка та, сказав він — ,,Петро Андрусів видатно сприяв і сприяє пожвавленню українського мистецького життя у Ню Йорку''.

У кінці відкриття виставки з подякою всім, що брали участь у її підготові, виступив Ювілят, зазначивши, жартуючи, що ,,не прийнято, щоб мистець, якого повісили на стіні, міг будь-що говорити. Він має лише слухати, що інші говорять...''

Людина чутливої, тонкої натури — маестро П. Андрусів старався не пропустити жадного прізвища у довгому списку тих осіб, які допомагали в підготові виставки, перевезенні образів, їх забезпеченні, їх розміщенні, їх прикріпленні, інформували в пресі про виставку, складали каталог — Маестрові Гординському з дружиною Миросею; які спонзорували виставку, які підготували товариське прийняття для такої великої кількости людей — за це відповідала, трудячись із посвятою, п-і Рома Саляк, її мати, молоді панночки в народній ноші; а ми бачили, як багато пань-докторових вже й після відкриття виставки поспішали з розкішними тортами на кришталевих тортівницях. Маестро П. Андрусів не забув дослівно нікого: ні доповідачів, ні музик, ні про розкішні квіти, подаровані о. митратом Мирославом і Марією Харинами. Не забув він і про свою дружину, не знаходячи слів подяки для пані Наталії, таких заслужених довгим і шляхетним співжиттям у родині.

Уявіть собі на мить, читачу, що ви в картинній галерії — в залі ,,Тризуба''. Глянувши на світ, що дивиться на вас із непорушних рам, а сам живе і вирує повним життям минулих і нових віків, — людина може захлинатися від щастя і гордости за приналежність до цього великого світу. Це — мистецтво. Та ось список тих, хто крім мистця Петра Андрусева, батька того величного світу барв та ідей, працював, щоб думка про підсумкову виставку в листопаді 1977 року здійснилась. Не подаємо тут докладно, хто і в якій ролі допомагав, бо це люди знають, але вслід за Петром Андрусевим кажемо: ,,Спасибі Вам!''. Кого лише немає в цім списку! д-р В. Чума, УСТ ,,Тризуб'' з п. Савчаком та Управою, Відділи УЛТПА та ОМУА, вісім власників картин, у тому д-р Василь Саляк, власник 3 картин (та, здається, в дорозі вже й четверта, з часів Гайдамаччини, яка була українською відповіддю на несправедливості й національні образи), п. А. Шмериковський у Рівергеді, д-р Ярослав і Стефанія Бернадин, д-р І. Павлічка, п. І. Щупаківський, п. Ю. Татунчак, п. З. Лукіянович, п. Т. Галушка...

І ще багато інших, прізвища яких вже були названі в репортажі, або й названі не будуть, бо годі всіх і все охопити.

Виставка у великій залі ,,Тризуба'' — зразкова, і нехай цей побіжний перелік імен скаже вам, скільки праці вона вимагає і чи міг би маестро Петро Андрусів з дружиною зреалізувати це, що переросло межі індивідуальної виставки — завдяки Маестрові — і стало видатною культурною подією 1977-го Року.

###
#

Перебіг відкриття виставки фільмував мгр Ярослав Кулинич. Від АДУК фотографував для мистецької документації п. Осип Старостяк із Ню Йорку. Фотографували й фільмували мистці із Філядельфії. Було що і було кого!

Щасливий, хоч і втомлений, ,,винуватець'' цього свята, маестро Петро Андрусів з дружиною щиро вітали гостей, між якими було багато видатних громадян.

Після відкриття зі співом ,,Многая літа'' мистцеві-ювілятові, після шампанського і тортів, витворились групи людей, які повільно переходили від образу до образу, оглядаючи, любуючись, набираючись гордости за свою Україну, що не завжди топилась у болоті окупацій. Люди фотографували Маестра, його картини, фотографувались навіть на тлі картин — на незабутню згадку. Між гостями було багато відомих людей, хоча, на жаль, не всіх їх знає автор репортажу: о. митрат Мирослав Харина з дружиною, о. крилошанин Тома Бариляк, о. Головінський з дружиною, д-р Микола Ценко, проф. Юрій Оранський з дружиною з УМІ, п-во Кічули з коледжу Сестер Василіянок, оперовий соліст Іван Гош із дружиною, оперовий соліст Богдан Чаплин-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ВИСТАВКА ПЕТРА АНДРУСЕВА...

(Закінчення на ст. 2-ій)

На відкритті виставки маестра Петра Андрусева у Філядельфії

ський з Корпорації „Українська Опера" із дружиною п-і Стефанією, балериною, ред. Ігнат Білинський та ін. друзі з УВФронту, д-р Яків Гурський із університету, акторка-сеньйор Маргарита Борзаківська та ін. актори, письменник Олег Лисяк, п-і Марія Кудрин — мистець-рецитатор із Відділу АДУК у Ню Йорку і, звичайно багато більше особистостей.

Одна з картин маестра Петра Андрусева зображує княжий пир у палатах („Сватання Анни Ярославни"). Перебуваючи на його виставці, ми були на духовому пиру.

###
#

Ця виставка у філядельфійському „Тризубі" має лише одну ваду: вона мусить закінчитись (27 листопада), хоча її місце в найкращій постійній картинній галерії вільної України.

Твори маестра Петра Андрусева — це не тільки відтворення минулого України, це також і творення майбутнього нашої Батьківщини.

Річні Братські наради в Чікаґо

Чікаґо (Бр. Інф.). — На своїх річних нарадах 15-го жовтня ц. р. в Чікаґо представники членських організацій Союзу українських католицьких Братств і Сестрицтв ствердили пекучу потребу поширення членства та ідей цієї організації по різних осередках і парафіях. Досі ця молода організація, заснована в серпні 1975р., має свої членські організації — братства і сестрицтва лише в Клівленді, Філядельфії, Керґонксоні, Нюарку та в Чікаґо. В інших місцевостях, як Вашінґтон, Піттсбурґ, Форт Вейн існують лише ініціятивні ґрупи. 15 братств і сестрицтв, об'єднаних в Союзі мають 720 членів, при чому до найчисельніших, а також найдіяльніших належить Сестрицтво Покрова Пресвятої Богородиці в Чікаго зі своїми 225-ма членами.

За статутом Союзу, річна нарада обговорює між двома делеґатськими зборами усі поточні проблеми та приймає постанови щодо діяльности Союзу й окремих членських організацій. Делеґатський збір відбудеться восени 1978 р. в Клівленді, коли має бути переобрана старшина Союзу. Члени теперішньої старшини на чолі з д-ром В. Маркусем звітували за однорічну працю; заступниця голови Орися Гарасовська реферувала справи сестрицтв, д-р В. Пушкар говорив про організаційний стан братств, а студент теології М. Панчук — про проблеми братства молоді. Д-р Я. Кривяк звітував про фінансовий стан Союзу і членських організацій. Між ухвалами рішено видавати інформаційний бюлетень Союзу для внутрішнього зв'язку — „Братський листок"; видання Братства св. Андрея в Чікаго „Церковний Календар—Альманах" зробити загально-братською публікацією; підтримати новозасноване видавництво „Ставропілля" в Чікаго, ініціювати стипендії для студентів теології, присвятити у своїх парафіях більше уваги обрядовим справам та посилити працю серед молоді.

В нарадах взяли участь також священики парафії свв. Володимира й Ольги в Чікаго, о. митрат М. Бутринський, о. д-р І. Тилявський і о. І. Кротець, виголосивши на Літургії проповідь чи привітальні слова в часі нарад.

НЕБУДЕННИЙ ЕПІЗОД...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

лиці, даючи таксівкареві доброго „типа"... Насуваються на думку коментарі, які чув, що в Італії американський пашпорт на чорному ринку коштує 10,000.00 дол., а у моєму портфолійо аж два такі пашпорти, можна робити різні маніпуляції зі знімками. Мерехтить в очах додаткових 800 дол. за спізнений полет з поворотом до ЗСА. Виринає в моїй уяві закохана пара молодих незаможних гіпісів будь-якої національности, котрі завдяки моєму портфолійо матимуть оплачену пошлюбну чи передшлюбну подорож, включно з квитками на літак... Зрештою, чому аж пасажири мають забирати моє портфолійо? Таж таксівкар сам також не багатий чоловік, скаже, що ніякого портфолійо не бачив, а „багатий американець" дасть собі раду... З такими думками не знаю, що я понаписував у цих аплікаціях, що їх дрижачою рукою виповнював. Мій приятель італієць з консуляту дослівно увесь час сидів при телефоні та полагоджував мою справу принайменше п'ятьдесят хвилин. Вкінці, відложивши телефон, взяв мене за рам'я та сказав: „Ми сконтактувались з Вашим таксівкарем, він має Ваше портфолійо". Я не зміг здержатись, щоб цього урядовця „прилюдно" не поцілувати. Мама і взагалі ціла кімната з американськими туристами, які з цікавістю, а може і з співчуттям стежили за розвитком мого нещасливого епізоду, зраділи та почали мені ґратулювати, що я особливо щасливий.

За півгодини таксівкар, середнього віку мужчина, приїхав до консуляту. Я запримітив вдоволення та гордість на його обличчі, коли він віддавав мені портфолійо. Я був безмежно щасливий і дав йому гарну нагороду. Він крикнув „мамма мія!" і з радости поцілував мою маму, котра також його поцілувала. Тут хочу дати скромне признання моїй добрій мамі, котра усе мужньо пережила і лагідно по-материнськи, успокоювала мене, покликуючись, що „Бог ласкавий, і усе буде добре".

Наш поїзд до Риму мав відходити за півгодини. Я сердечно подякував привітному урядовцеві консуляту, що так гарно мною заопікувався, і попросив другого мого приятеля-таксівкаря, щоб відвіз нас на залізничну станцію. Поглядаючи із заднього сидження на профіль чесного лиця сивого таксівкаря італійця, подумав собі, що цей скромний чесний чоловік так гарно зарепрезентував свою націю перед мною, „багатим американцем". Не знаючи італійської мови, на жаль, не зміг йому моїх думок переказати.

Мистецький успіх Василя Панчака в Парижі

„Мойсей", один з творів Василя Панчака

Стараннями відомої американської мистецької галерії „Дункан", що міститься при 22 Схід 72-га вулиця в Ню Йорку, відбулася в червні ц. р. в приміщеннях тієї самої галерії в Парижі, Франція, виставка американських малярів, у якій взяв участь український маляр, Василь Панчак з Ню Йорку.

У цій виставці взяли участь 17 американських мистців-малярів. Уже при виборі картин, Василь Панчак був вирізнений: в той час, коли виставове мистецьке журі визначило по три картини для кожного маляра — то нашому маляреві було дозволено виставити п'ять картин.

Культурний директор тієї ґалерії в Парижі, повідомив нашого мистця, що його картини мали великий успіх на цій виставці, в мистецьких журналах появилося ряд похвальних рецензій. Картинами В. Панчака зацікавилися три паризькі ґалерії — „Інтернаціональна ґалерія", „Незалежний Сальон" і „Міжнародний Фестиваль" та „Інтернаціональна Академія". Вони висловили бажання виставити праці нашого маляра і тому заряд ґалерії „Дункан" задержав його картини на виставку в 1978 р. На цих виставках признають грошові нагороди за найкращі картини.

„Інтернаціональна" ґалерія звичайно об'їздить зі своєю виставкою по головних містах всіх країн Европи.

Василь Панчак, це мистець-маляр старшого покоління. Він прибув до Америки ще молодим хлопцем і навчався малярства в американських мистецьких школах. Він є членом Об'єднання Мистців Українців Америки та кількох американських мистецьких союзів. Він мав багато самостійних і збірних виставок в українських і американських ґалеріях та одержав кілька нагород за свої картини на виставках американських мистців. Його картини находяться в кількох українських і американських ґалеріях.

Під час літа цього року, Василь Панчак також виставляв свої праці в ЗСА в „Ерпф Культурному Центрі" в Аркеіллє, Н. Й. в горах Кетскілл, одержавши запрошення прийняти участь у спеціяльній виставці вліті 1978 року.

[С. Ж.]

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

ЯРОСЛАВИ КОБРИН

педагога і керівника Відділу УМІ в Честер, Па.
складаємо на Патріярший Фонд:

Александер, Ольга Кобаса	$50.00
Ігор Кобаса (був. учень)	10.00
Іванка Кобаса-Деновій (був. учениця)	10.00

•

Родинам Покійної складаємо вислови глибокого співчуття.

З великим смутком сповіщаємо Рідних і Знайомих, що дня 23-го листопада 1977 року, увечорі, після довгої і тяжкої недуги, залишила нас, прийнявши Найсвятіші Тайни, довголітня учителька музики в Ню Гейвені, Конн.

бл. п.

Проф. СОФІЯ ПОПЕЛЬ

Всевишній покликав Її до життя вічного — в кращому світі.

ПАНАХИДА відправиться в похоронному заведенні п. Насевича, в п'ятницю, 2-го грудня 1977 р., о год. 8-ій веч., при вул. Тайбор Роад.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відправляться в суботу, 3-го грудня 1977 року, о год. 8-ій рано в похоронному заведенні п. Насевича, а згодом ЗАУПОКІЙНА СВ. БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ в катедрі Непорочного Зачаття Пресв. Д. Марії, о год. 9-ій ранку, після того Тлінні Останки Померлої будуть перевезені на кладовище Пресв. Д. Марії на Факс Чейс.

У глибокому жалю:
сестри:
ГАЛЯ ПОПЕЛЬ
ОЛЬДЗЯ АНТОНЯК
сестрінниця — СТЕФЦЯ АНТОНЯК
ЧАПЛИНСЬКА з мужем
інж. БОГДАНОМ і дітьми:
РЕНАТКОЮ і ЛІДУНЕЮ

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В пам'ять

бл. п. д-ра Олександра Сушкова

складаємо 20.00 долярів
на радіопрограму оо. Василіян в Ню Йорку.

•

Шановній Родині, складаємо наші щирі вислови співчуття.

Марія і Володимир КУЛЬБА з родиною

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. д-ра Олександра Сушкова

зложили на Пластову Станицю в Ню Йорку:

інж. Роман і Міля Рогожі	$25.00
д-р В. і М. Вірщуки	25.00
Стефанія Диба	20.00
інж. Августин і Марія Сумики	20.00
д-р Мирослав Бих	20.00
Омелян і Лідія Сушків	20.00

Ділимося сумною вісткою, що у Торонті, Канада, у жовтні, помер, несподівано

бл. п.

Інж. РОМАН КУЛИНИЧ

уроджений 1908 року у Бориславі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родина: ЯРЕМЧИШИНІВ
ЛІЩИНСЬКИХ
і КОЗАКІВ

Філядельфія, Па. 23 листопада 1977 р.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

почесної голови Союзу Українок Америки
буде відслужена

ПАНАХИДА

в суботу, 3-го грудня 1977 року
в Церкві св. Юра в Ню Йорку

після вечірньої Літургії, яка починається о год. 7-ій веч.
Просимо Членство СУА та Громадянство взяти участь у цій жалібній відправі.

Екзекутива СУА

Напередодні виставки творів маляра Омеляна Мазурика з Парижа

Маляр Омелян Мазурик в своїй майстерні на тлі його картин.

Джерзі Сіті (В.Т-ець). — Недавно до ЗСА прибув на відвідини відомий український мистець-маляр Омелян Мазурик, уроджене́ць Лемківщини, який після закінчення Краківської Академії Мистецтва, в 1967-му році поселився на постійно в Парижі, де його творчість здобула йому дуже похвальні відгуки мистецьких критиків країн Західньої Европи. Ось, наприклад, що писав про нього паризький мистецький журнал „Ля Рев'ю Модерн" в січні 1973-го року: „Інтерпретуючи савойський чи карпатський пейзаж, він виявляє особливий стиль, що інколи декому нагадує Шагаля. Та це ж було б помилкою їм признати: Мазурик переконливіший, сильніший і різноманітніший за Шагаля".

Прибувши до Америки, щоб відвідати українських мистців-приятелів, а з іншими познайомитися, Омелян Мазурик, в товаристві редактора Михайла Дзвінки, колишнього співпрацівника редакції „Наше слово" у Варшаві, відвідав видавництво „Свободи", де в розмові з редакторами, між іншим, поінформував про свої заплановані виставки в Чікаго і Ню Йорку та може ще інших українських громадах. Чікаґська виставка відкриється в п'ятницю, 2-го грудня, у 8-ій год. увечері в приміщеннях УСТ „Леви" та триватиме до неділі, 4-го грудня. Виставку, яка відбудеться заходами відділів Союзу Українок Америки чікаґської метрополії, можна буде відвідувати від 10-ої години ранку до 10-ої вечора. Щодо виставки в Ню Йорку, то інформації будуть подані пізніше.

Омелянові Мазурикову тепер всього тільки 40 років, але він вже зумів залишити свій знак у мистецькому світі. Після закінчення Краківської Академії Мистецтв, опинившись в Парижі, він продовжує свої студії у Паризькій Високій Школі Мистецтв. Постійно виставляє у Сальонах мистців французьких, в ґалеріях Парижа та інших містах Західньої Европи. Наприклад, у 1972 році здобуває Першу міжнародну нагороду на Виставці Релігійного Мистецтва у Франції. В 1973-му році мав велику і дуже успішну виставку в Торонто, Канада, під час Другого Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ), а два роки пізніше запрошений Патріярхом Йосифом Сліпим з виставкою до Риму з нагоди Святого Року. У 1975-му році в Парижі проходить з великим успіхом його велика індивідуальна виставка, яка здобула широкий розголос у мистецькому світі, відкрила шлях до найкращих ґалерій Західньої Европи. З тієї нагоди французьке радіо і телебачення перевели з ним інтерв'ю, під час яких він не тільки обговорював свою творчість, але теж реферував проблеми українського мистецтва в загальному, інформував французьку публіку про ситуацію в Україні тощо. Телебачення в кольорах передавало його картини.

Його підхід до мистецтва — фігуративний, з індивідуальною експресією. В творах Омеляна Мазурика — чи то пейзажах, іконах, чи портретах — дуже багато кольору. Кольористика — це його спеціяльність. Творить усіми техніками: олія, темпера на дошці, також графіка і акварeля. Між іншим, сам виготовляє фарби, як це колись робили великі майстри.

Праці Мазурика тепер переважно пейсажі-краєвиди, але не реалістичні, а абстрактні, та ікони. В іконографії він неовізантик, модерніст. Інспірують його наші українські старовинні ікони. Можна сказати, що його мистецтво має генезу в українському іконописі. Мазурик вийшов з українською іконою поза „ремесло", а пішов з нею у ґалерії, бо його ікони змодернізовані, не клясичні. У них вислів сучасний і сучасний колір. Його ікони відмінні від наших древніх ікон, а це — нове слово в іконописному мистецтві. Іконостас української католицької катедри св. Володимира в Парижі — це робота Омеляна Мазурика, як теж іконостас в каплиці в Сарселі, осідку Наукового Товариства ім. Шевченка.

Повертаючись до тематики Омеляна Мазурика, то в його творах і українська містика, обряди, традиції і релігія. У своїх мистецьких творах, як теж у статтях — він же дописує на мистецькі теми до різних наших видань, наприклад, „Сучасність", „Свобода", „Шлях Перемоги" та інших — Мазурик шукає суті українського мистецтва в українському дусі.

Його малярство — це не тільки „для ока", а в його творах інтелектуально-філософічні роздуми. Ось, що сказав відомий маляр Любослав Гуцалюк в недавньому інтерв'ю з кореспондентом паризького „Українського Слова" про творчість Мазурика: „Він не працює, щоб доказати ,ось я маляр', але тому, бо малярство є суттю його життя. Це виявляє інтенсивність його картин... В них є глибинність задуму, філософська думка про самий сенс життя і творчість." А згаданий раніше „Ля Рев'ю Модерн" писав: „Не можна говорити про О. Мазурика обмежуючись до мистецтва, але треба його постать порівняти до великих майстрів Ренесансу, для яких мистецтво і життя були інтимно пов'язані — де вираз таланту залежав так від їхнього ремесла, як від віри, в синтезі світського й святого, що без сумніву причиною їх сучасного престижу супроти й врозріз всяким пантеличенням модерних шарлятанів..."

Як бачимо, Омелян Мазурик — це талановитий і вельми цікавий мистець. Ширша українська публіка в ЗСА матиме змогу ближче познайомитися з його творчістю на виставках в Чікаґо і Ню Йорку та може ще інших місцевостях. На виставці буде біля 80 картин — ікони, пейзажі, композиції, портрети — від мініятюр до великого формату полотен. Після виставок у ЗСА, Омелян Мазурик приготовлятиме велику індивідуальну виставку в Парижі в 1978-му році.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 4-го ГРУДНЯ 1977 р.

ПІВНІЧНИЙ БРУКЛИН, Н. Й. Річні Загальні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 158-ий Відд., о год. 12-ій дня в УНДомі при 216-218 Grand Street. На порядку: звіти Управи, К. К. та вибір нової Управи на 1978 р. Проситься чл. численно прибути. Якщо на означений час не буде відповідного числа членів, Збори відбудуться на годину пізніше без огляду на скількість присутніх. — Управа Товариства.

Український Літературно-Мистецький Клюб
136 2nd Avenue

Ню Йорк. — Літературно-Мистецький Клюб повідомляє, що у п'ятницю, 2-го грудня ц. р., о год. 7-ій вечора, у приміщенні цього Клюбу відбудеться Вечір на пошану св. п. Бориса Павловича Ржепецького, колишнього голови ЛМКлюбу. Участь в програмі цього Вечора візьмуть: д-р Степан Ріпецький, проф. Меланія Байлова та скульптор Михайло Черешньовський. В музичній частині Вечора виступлять: Ганна Шерей — мецco-сопрано і Калина Чічка-Андрієнко — фортепіяновий супровід.

ТАРЗАН, Ч. 7861. Завдання виконано

Ой! Чи тобі, Тарзане, так крутиться в голові як мені?
Ти, мила, ще не дігнала мене щодо кількости напитків... Випий ще один!
А чому ні?! Це буде остання нагода забавитися, аж до успішного виконання нашого „Великого пляну"!
Ох!... Так мені хочеться спати!
Приємного сну, „мила"!!